

TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS

SZAKMAI TÖRZSANYAG

Érvényes a 2014/2015. tanév II. félévétől

1. Mutassa be a statisztikai munka főbb szakaszait; az adatgyűjtés és adatrendszerzés formáit (mintavételi technikák, statisztikai sorok és táblák), a megismert statisztikai módszerek főbb sajátosságait és alkalmazási területeit (viszonyszámok, leíró statisztika, értéken alapuló indexszámítás, összetett viszonyszámok standardizáláson alapuló összehasonlítása, sztochasztikus kapcsolatok – asszociáció, vegyes kapcsolat, korreláció és regressziószámítás -, mintából történő következtetés eszközei: becslés és hipotézisvizsgálat, idősoelemzés), illetve az eredmények grafikus illusztrálásának módjait (ábrák típusai és tartalmi, formai követelményei)!
2. Fogalmazza meg és közgazdaságilag értelmezze a határelemzés lényegét a mikroökonómiában! Hogyan jelenik meg a határelemzés a hasznosság, a termelés, a költségek, a bevétel és a profit kapcsán? Milyen szerepet játszik a határelemzés a mikroökonómiai optimalizálásban? (Az összefüggések közgazdasági értelmezése a fogyasztói kosár, a ráfordítás-összetétel és a profit kapcsán, valamint a tökéletesen versenyző erőforráspiacokra jellemző rövidtávú inputfelhasználás esetén.)
3. Hasonlítsa össze a tökéletesen versenyző és a monopolpiacot! Hasonlítsa össze a tökéletesen versenyző és a monopol vállalat teljes bevétel és határbevétel függvényét, a költségfüggvényeiket, valamint a profitmaximalizálási alapeseteiket (azonosságok és különbségek)! Hasonlítsa össze és értékelje a két piacformát jóléti szempontból (fogyasztói és termelői többlet, holtteher-veszteség)!
4. Fogalmazza meg az árupiaci kereslet rugalmasságának mibenlétét! Ismertesse a jövedelemrugalmasság és a kereszt-árrugalmasság előjeléből levonható következtetéseket, az árrugalmasságra ható tényezőket, valamint az árrugalmasság és az árbevétel kapcsolatát! Hogyan befolyásolja a monopol vállalat piaci eredményességét az általa gyártott termék keresletének árrugalmassága?
5. Milyen összefüggés mutatható ki az egy-és kétváltozós hasznossági függvények között, valamint az egy-és kétváltozós termelési függvények között (az összefüggéseket világítsa meg közgazdasági értelemben és a függvények képét illetően is)? Hasonlítsa össze a kétváltozós hasznossági függvényt és a kétváltozós termelési függvényt, a közömbösségi görbét és az isoquant görbét, valamint a közömbösségi térképet és az isoquant térképet! Hogyan és milyen kitétel mellett értelmezzük, illetve mérjük a helyettesítést a közömbösségi térkép és az isoquant térkép esetén?
6. Ismertesse az SNA rendszer mutatóit, azok tartalmát és a közöttük lévő összefüggéseket! Milyen módon számított mutató mentén mérhető a gazdasági növekedés, hogyan fejezzük ki a mértékét? Hazánkban jelenleg mekkora a gazdasági növekedés üteme? A GDP a tanult makroökonómiai modellekben hogyan jelenik meg (mivel azonosítható)? Mi az infláció, hogyan méri, az SNA rendszer mutatóinak mely csoportjára gyakorol hatást, illetve mekkora a nagysága jelenleg hazánkban? A jegybanki alapkamat emelése hogyan hat az inflációra és a GDP-re?

7. Ismertesse az adók (jövedelemtől függő és autonóm) és a transzferek, valamint a kormányzati vásárlás változásának hatását az egyensúlyi jövedelemre, ennek megjelenését a makrojövedelem és az árszínvonal függvényében ábrázolt makrokeresleti függvényen, valamint az IS görbén! Mutassa be a költségvetési hiány finanszírozásának lehetőségeit, és hatásukat a makrogazdaságra! Értelmezze a multiplikátorhatást és a Haavelmo-tételt!
8. Ismertesse a keresleti és a költséginfláció mibenlétét, néhány kiváltó tényezőjét, a pénzkínálat szabályozásának eszközeit, és azok antiinflációs hatását! Hogyan jelenik meg az LM görbén a jegybank által történő pénzkínálat szabályozás eredménye?
9. Hogyan osztható fel az össznépeség munkaerőpiaci szempontból? Hogyan értelmezhető a munkakeresleti és a munkakínálati függvény, valamint a foglalkoztatási függvény, és mi a rövidebb oldal elve? Milyen összefüggés mutatható ki a foglalkoztatási függvény és a makrokínálati függvény között? Ha a gazdaság a potenciális kibocsátás szintjén termel, milyen helyzetben van a munkaerőpiac és ebben az esetben lehet-e a gazdaságban munkanélküliség? Hogyan mérhető a munkanélküliség nagysága, hazánkban jelenleg mekkora a mértéke, milyen típusai különböztethetők meg és ezek hogyan kezelhetők?
10. Sorolja fel a nemzetközi gazdaságtan fő témaköreit! Melyek a nemzetközi kereskedelem hasznai és mitől függ annak szerkezete (gondoljon a kereskedelmi elméletekre)? Érveljen a protekcionizmus és a szabadkereskedelem mellett! Jellemezze és mutassa be a fizetési mérleget, és annak főbb részeit!
11. Ismertesse a vállalati érintett (stakeholders) –elmélet lényegét, valamint jellemezze azok csoportjait (belső, külső érintettek). Ismertesse a tulajdonos kategóriák jellemzőit, céljait és kapcsolatrendszerüket (természetes személyek, intézményi befektetők vonatkozásában is). Fejtse ki a képviselői problémakör lényeges vonásait, valamint a corporate governance fogalmát, feladatait, valamint hasonlítsa össze azok megvalósítását az angolszász és német gyakorlatban!
12. Határozza meg az emberi erőforrás-gazdálkodás kialakulását, ismertesse a Peretti-féle korszakokat! Mutassa be Kővári György modelljének vertikális és horizontális metszetét, annak főbb elemét! Ismertesse a munkakör-értékelés fogalmát, célját, és térjen ki a Háy-féle módszer elemeinek bemutatására! Fejtse ki a teljesítményértékelés fogalmát, célját és főbb eszközeit, térjen ki a teljesítményértékelés egyéneket mérő eszközeinek bemutatására!
13. Ismertesse a számvitel célját, tárgyát, funkcióját, a számviteli rendszer működését meghatározó szabályokat! Mutassa be a számviteli beszámoló rendszerét, készítésük feltételeit, részeit, azok tartalmát, a számviteli törvényben alkalmazott időszakokat, időpontokat, a beszámoló könyvvizsgálatát, nyilvánosságra hozatalát! Határozza meg a vagyon megjelenítését, csoportosítását a számviteli beszámolóban, az eredmény-kimutatás szerepét, tartalmát!
14. Mutassa be a vagyon számviteli értékelésének szempontjait és szabályait, a bekerülési érték fogalmát, tartalmát; a bekerülési érték megállapításának sajátosságait, a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek bekerülési érték meghatározását, a realizált és nem realizált árfolyam-különbszetek elszámolását! Ismertesse a készletváltozások elszámolási módszereit, az immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének módszereit, elszámolását, piaci értékelések lehetőségeit!

15. Mutassa be az adó, az illeték és a járulék fogalmát, összehasonlításukat az ellenszolgáltatás igénybevétele szerint! Melyek az adókötelezettség főbb fajtái? Jellemezze az általános forgalmi adót, mint hozzáadott-érték adót! Ismertesse a számla-és nyugtaadási kötelezettséget. Hasonlítsa össze a vállalkozások személyi jövedelemadó-ját és a társasági adó szerinti jövedelemadó-ját, adóalap, adómérték és kedvezmények szerint! Melyek a helyi adók típusai, fajtái?
16. Határozza meg az érték fogalmát, jellemezze a piaci-és tőkeértéket (belső érték), az értékelés főbb szempontjait! Mutassa be a kötvények árfolyamára ható tényezőket, a kötvények hozamát, kamatláb-érzékenységét! Ismertesse a részvények értékelését, a részvényárfolyam összetevőit (PVGO)!
17. Jellemezze a beruházási és finanszírozási döntéseket! Mutassa be a beruházási javaslatok értékelését, a pénzáramok becslését és tartalmát! Melyek a döntési problémák, kritériumok (NPV, IRR, PI, MIRR)? Mutasson be néhány speciális beruházás értékelési helyzetet. Ismertesse a beruházások kockázatának elemzésére alkalmazható módszereket!
18. Jellemezze a bankrendszer fogalmát és két fő típusát! Határozza meg a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elsődleges célját és feladatait! Jellemezze a közvetlen inflációs célkövetés rendszerét, illetve az MNB irányadó eszközét és a kamatfolyosó működését! Mutassa be a pénzügyi intézmények típusait! Sorolja fel és jellemezze a hitelintézetek főbb kockázatait! Jellemezze a prudenciális szabályozás eszközeit!
19. Mutassa be a fenntartható fejlődés fogalmát és értelmezését, a fenntarthatósági átmenet főbb lépéseit! Ismertesse a GDP kritikáját és hiányosságait, illetve az új típusú (környezeti, fenntarthatósági és jóléti) mutatókat (NEW, ISEW, GPI, HDI, ÖL)! Jellemezze a környezet-gazdaságtant, mint megoldáskeresőt! Határozza meg a külső gazdasági hatásokat (externáliákat) és azok internalizálásának módjait!
20. Miért fontos a marketing a szervezetek számára? Mi a marketing folyamata? Melyek a leggyakoribb tévhitek a marketinggel kapcsolatban? Magyarázza meg a következő fogalmakat (életszerű példákkal): marketingtervezés, marketingkörnyezet, szegmentálás, pozicionálás, márkaérték (brand equity), ellátásilánc-menedzsment (SCM), holisztikus marketing. Milyen sajátosságai vannak a szolgáltatás-marketingnek, hogyan lehet a szolgáltatások minőségét biztosítani/javítani? Hasonlítsa össze a fogyasztói piacokat a szervezeti/üzleti piacokkal!

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK

Érvényes a 2014/2015.tanév II. félévétől

1. A turizmus fogalma. A turizmus rendszere és környezete jellemzése. Nemzetközi turisztikai trendek. A szabadidő társadalmi szerepe, turisztikai funkciója. A fenntartható fejlődés fogalma és jelentősége a turizmusban. A fenntartható turizmus gazdasági, társadalmi, kulturális, ökológiai vonatkozásai.
2. A turizmus alrendszerei: kereslet, kínálat. A turisztikai kereslet alapfeltételei, meghatározó tényezői. A piacszegmentáció: szintjei és módszerei; szegmensek a turizmus piacán. A turisztikai vonzerő típusai. A vonzerő és a turisták közötti kapcsolat. A helyi lakosság turizmussal kapcsolatos fogadókészsége, attitűdjei.
3. A turizmus által hasznosítható erőforrások csoportosítása, rövid értékelése. A kulturális és természeti erőforrások turisztikai hasznosítására vonatkozó szabályozó rendszer (globális, nemzetközi, nemzeti). A kulturális erőforrások és attrakciók szerepe, jelentősége a turizmusban.
4. A turisztikai termék életgörbéje, a desztinációs életciklusgörbe szakaszai. Közjavak és szabad javak a turizmusban. Tulajdonviszonyok és turisztikai hasznosítás kapcsolatrendszere.
5. Világörökségi cím és a turizmus kapcsolata. Világörökségi helyszínek az Észak-magyarországi régióban, a turizmus jellemző vonásai. A világörökséghez tartozó helyszínek turisztikai infra- és szuprastruktúrája.
6. A városi turizmus jelentősége, trendjei, feladata. A rurális turizmus helye, szerepe a turisztikai kínálatban. Fürdőturizmus Magyarországon. Adottságok és meglévő létesítmények jellemzése, földrajzi elterjedése, koncentrációi. A fürdőturizmus egyes ágazatai: gyógyfürdők, wellness és élményfürdők jellemzése. Célcsoportok képzésének szempontjai a fürdőkben. Trendek a világban, releváns külföldi országok jellemzése.
7. A (turizmus)fejlesztési programok készítése folyamatának jellemzői: gondolattól a végrehajtásig. Az alulról jövő kezdeményezések szerepe a helyi/térségi turizmus fejlesztésében, a térség látogatottságának növekedésében. Helyi/térségi együttműködési formák, partnerség kialakításának módjai és működési formái. Helyi/térségi attrakciók és szolgáltatások egymásra épülése.
8. Elosztási csatornák a turizmusban. Hagyományos elosztási csatornák: utazásszervezők és utazási ügynökségek, utazási irodák. E-kereskedelem a turizmusban: az információ-technológia szerepe a turizmusban; az internet hatása a turizmusra; az interneten keresett információk típusai; az európai online utazási piac; az európai e-utazók utazási szokásai; online foglalási rendszerek; nemzetközi számítógépes helyfoglalási rendszerek (CRS).
9. A reklám és reklámkampányok szerepe a turizmus piacán. A kapcsolatszervezés (PR) szerepe a turizmusban: a vállalati PR (Corporate Identity), és a desztináció PR.

10. A turizmus jogi szabályozása. Az idegenvezetés szabályai. Az üdülési csekk és „utódai”. Az útleveél fajtái. Az utazási szerződés. A turizmus koordinációjának hazai intézményrendszere: a Magyar Turizmus ZRt szervezetének és működésének bemutatása. A helyi/térségi desztináció menedzsmnt szervezetek (TDM) rendszerének bemutatása, működésének jellemzése.
11. Kereskedelmi szálláshelyek fogalma, csoportosítása, jellemzői. A kereskedelmi szálláshelyek osztályba sorolása és a „Hotelstars Union” szállodaminősítő rendszer bemutatása. A szálloda épülete és helyiségtagolása. Berendezések és felszerelések a szállodában.
12. A szállodai munkaterületek és azok kapcsolódása. Specifikus munkaszervezés a szállodaiiparban: munkahelyek és munkakörök. Housekeeping munkakörei, feladatai, sajátosságok. Front Office munkakörei, feladatai, sajátosságok.
13. A vendéglátás fogalma, gazdasági, társadalmi jelentősége. A vendéglátás helye a nemzetgazdaságban. A vendéglátó üzletek összetétele. A vendéglátás jövője. Fogyasztóközpontú szemléletmód a vendéglátó marketingben (4P-4C). A vendéglátás tevékenységi körei: beszerzés, raktározás, termelés, értékesítés. Áruforgalom, tárgyi feltételek, gazdaságosság, szakmaiság, programozás, elszámoltatás. Az értékesítés helye az áruforgalmi folyamatokban.
14. A vendéglátóipari értékesítés. Értékesítési módok, értékesítési formák. Az értékesítés folyamata: nyitás, műszakváltás, zárás. Vendégorientált értékrend a vendéglátásban. A személyzettel szemben támasztott követelmények, kapcsolat a vendéggel, elégedettségi mutatók, törzsvendég programok, szezonális vendégek.
15. A földrajzi tér a turizmusban. A skandináv országok/ német nyelvű országok/ mediterrán országok/ Franciaország és Nagy-Britannia/ Közép-Európa turizmusföldrajzának jellemzése.

Borturizmus szakirány tételei

1. Magyarország történelmi borvidékei, borhungaricumok. Magyarország jellegzetes régiói, a régiókon belüli borvidékek. Az Alföld borvidékei, mint a mindennapok bora termelői. Kiemelkedő fehérboros borvidékeink. Kiemelkedő vörösboros borvidékeink. Ahol a vörös és fehér borok egyaránt kiválóak. Tokaj mint a legjelentősebb Hungarikum.
2. Bortechológia és eredetvédelem. A fehér, rose, siller és a vörösbor készítésének módjai. A borok iskolázó tisztító és stabilizáló kezelései. A borok palackozása. Az eredetvédelmi rendszer fogalma. A kataszterek szerepe a borok eredetvédelmében. Az EU-s jogszabályokban megfogalmazott feltételek az OEM, OFJ és az FN borok termelése esetére. A termékleírások fontosabb szabályozási pontjai. A borok címkézésének főbb szabályai.

3. Egy borturisztikai desztináció fejlesztése. Hogyan válhat a bor turisztikai vonzerővé? A borturizmus infrastrukturális feltételei. Borút-egyesület létrehozásának feltételei. Hogyan válhat TDM-mé egy borút-egyesület? A bor mint egy térség kommunikációjának eszköze és része.
 4. Borkultúra, borminősítés, borgasztronómia. A borkultúra fogalma. A bor termelési kultúrája. A borkereskedés felépítése, működtetése. A bor fogyasztásának kultúrája. A borok minősítésének módjai, technikai és személyi feltételei. A borismeret alapjai – borajánlás. Ételek és borok harmóniájának kialakítása. Egy borvacsoara megtervezése.
 5. Tematikus utak (borutak). A borút-egyesületek fontossága (információs központ szerepük). Felépítésük, integráló szerepük ismertetése egy térség turizmusában. A borút-egyesületek kialakulása, működésük hiányosságai. Ismertessen néhány tematikus borutat! A borút-egyesületek és a rendezvényturizmus kapcsolata.
-

Wellness-animáció szakirány tételei

1. A rekreáció fogalma, a rekreáció fontossága a XXI. század turizmusában. Mutassa be a rekreáció felosztását és rendszertani felépítését! Pozícionálja a rekreáción belül a turizmust! A szabadidő eltöltési irányzatok és színterek megjelenése a turizmusban.
 2. Az egészséges életmód szerepe az idegenforgalomban. Az életmód meghatározása, elemeinek összetettsége. A napi tevékenységeink képi ábrázolása, a szabadidő felosztása, a leisure meghatározása és kapcsolata az idegenforgalommal.
 3. Wellness és animáció mint turisztikai vonzerő. A wellness holisztikus megközelítése, legfontosabb ismérvei. A SPA típusok felsorolása és rövid bemutatása. Az animáció célja, jelentősége. Milyen a jó animátor?
 4. Egy wellness-animáció profilú turisztikai vállalkozás menedzselésének jellemzése (a vállalkozás profilja és tevékenysége, szervezeti felépítése és munkakörei, vállalkozáspolitikája, szervezeti kultúrája, alkalmazott vezetési stílusa és módszerei).
 5. A szállodai animáció nemzetközi és hazai trendjei, megjelenési formái, típusai. Korcsoportok szerinti animációs munka célja, nehézségei. Ismertessen egy 5 napos szállodai animációs órarendet, korosztályokra lebontva!
-

Lovasturizmus szakirány tételei

1. Lovassportok, a lovaglás turisztikai szempontú jellemzése. A lovassportok szakágai. A lovaglás feltételeinek kialakítása, tárgyi és személyi feltételek.
2. Egy lovasturisztikai desztináció fejlesztésének elemzése. Egy választott helyszín bemutatása, földrajzi, társadalmi, gazdasági, turisztikai elemzése. A lovas szolgáltatások piaci pozíciójának javítása.

3. Lovaturizmus és egészséges életmód összefüggései. A szabadidő aktív eltöltése, a mozgás gyógyító hatása.
4. Egy lovaturisztikai profilú vállalkozás menedzsmentjének jellemzése. A vállalkozás vezetőinek szakmai felkészültsége, együttműködése, az alkalmazottakkal való kapcsolata.
5. A lovaturizmus nemzetközi és hazai trendjei, társadalmi, gazdasági, kulturális hatásai. A lovas turizmus elismerése, a lovas turizmus termékcsoportjai (gyermeklovaglás, lovas túra). Munkahelyteremtés, foglalkoztatás, a vidéki térségek bevonása. Együttműködés a hazai és határon túli lovaturisztikai vállalkozók között.